

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négyszázötven forint... Hirdetési díj... Hirdetési díj...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egy évre... Fél évre... Negyed évre...

Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető minden közlés... 1564. szám, Duszovszky haz... a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben: TELEGI K. LAJOS és ifj. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTÁSI EMILÉ könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

Halottak napján.

A halottakért imádkoznak az élők, mikor megjő a gyásznak ez a szent ünnepe.

Régi fájdalom hegedő sebei szakadnak fel, új fájdalmak közel emlékei égetik a szívet a sírok közt. Keresztül tör az emlékezet a sírkupok nedves rögein és a mult ködében megjelenik az élő előtt a halott, a kiért sir, a kiért imádkozik, a kinek a porára virágot szór a gyász szent ünnepén.

A vallás vigasztalására soha sincs nagyobb szükségünk, mint ezen a napon. Mikor a temetőbe megyünk, mikor porladó hamvait keressük föl azoknak, a kik előttünk jártak a földön s azoknak, kik velünk örültek az életnek, talán még tegnap is.

Az ember kétségbeesnek az enyészeti látásán a vallásnak örök, fölemelő vigasztalást nyújt. Csüggedve térdel meg a halottak nyugvó helyéről, ha erő nem szállana a hívő szívre, lélekbe a vallás szent vigasztalói.

Föltámadunk!

Nagy szüksége van e biztatásra a gyarló embernek faradtságos, gonddal, bajjal terhes életének küzdelmeiben. A rövidre mért földi lét annyi súlyos földadatot ró sokakra, hogy azok teljesítésére, nehézbemertisítjük hű, becsületes betöltésére azon jutalom kecsegtetése bírja őket, mely haló porában is tisztelettel, szeretettel emlékezik az emberről, a rokonról, a barátáról.

Még így is hányan vannak, kik elcsüggedve, kifáradva az élet földadatainak teljesítésében, a Gondviselés szerepébe avatkoznak és időnek előtte számot vetnek a mulandósággal.

Hányan mennek a halálba önkényit, miután nem bíznak többé sem a világban, sem az emberekben, sem a hit vigasztalásában, mely a megpróbáltatás perceiben legjobb tanácsadó.

Halottak ők is, ott nyugszanak a többiekkel egy földben, de sírjukon nem lel vigaszt a bánkodó rokon, poraik fölött a csüggedés árnya lebeg.

Mennyivel fölemelőbb érzés fog el bennünket, ha az enyészeti birodalmában

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Haynau, mint hírlapíró.

Irta: gr. Bethlen Miklós. Pozsonyban vagyunk, a negyvenes években az országgyűlés idején.

Ama pótában, melyben X. bárónó családjával lakott, minden csendes és levert. A házi gyermekei az ablaknál állnak s aggódva tesztentek le az utcára. — A fiatal bárónó újságot olvas; arca bánatos; szeméi pirosak; az egyik sarokban köt az öreg dada, ki egykor a bárónó dajkája volt.

— Csak már vége lenne az országgyűlésnek, — mormogta magában félig hallhatóan az öreg asszony, — a vidéken is valóságos házi tyranus a báró, de itt már türhetetlen. Valahányszor valami kellemetlenséget hall az útszen, ugyancsak megmos bennünket.

— Hallgass dada, — felelte a bárónó, — a gyermekeknek nem szabad ilyeneket hallaniok.

E pillanatban rémülve kiáltották a gyermekek: — „Jön, jön!” s befutottak a mellékszobába, hogy elbujjanak. — A dada utánuk sietett. A bárónó egész testében reszketett s elsápadt. Kis kutyája egy szék alá kuporodott.

Néhány pillanat mulva az ajtó felszakad s a nagy szabadsághős belép. — Erős, magas ember piros arccsal és villogó szemekkel.

— A pimasz, ismét nincs az előszobában, — kiáltott haragosan. — Mihelyt a vidékre érünk, huszonöt botot adatok neki. — De, kedves férjem, susogott a bárónó, én küldtem el a városba.

folkeressük a bátrak, az igazán megdicsekedtek sirhauntjait. Hídeg földet vetettek egykor hazájukért, városukért lángoló sziveikre, hídeg kő arany betűi rövid pár sorban beszélik csak, hogy éltek. De a kegyelet kiegészíti e pár sort egész történettel. Bászke, hatalmas történetére egy becsületes, hasznos emberleletnek.

Igy támasztja föl a jókat, a nemeseiket, a nagyokat halás utódok emlékezte minden esztendőben. Sirjaiknál megállunk elborulva és oszlopnak avatjuk a legegyszerűbb keresztet, ha a közélet érdemes harcosának nevét olvassuk róla.

Az emlékezés, az a halottak napjának legszebb, legméltóbb isteni tisztelete.

Emlékezünk azokról, kik viharos vészes időkben vezetői voltak a „föltámadó” nemzetnek és bajnokai, áldozatai egy véres küzdelemnek. Azokról, akik hős szívének dobbanását hóhérok golyója állította meg. És a névtelen hősről, kik jeltelen sírokban nyugosznak, kiknek végső sóhajuk is az volt: éljen a haza!

A temető hantjai között járván, kegyelettel gondolunk azokra a férfakra, kik áldásos élet után mint a nemzet jölteveői szállottak sírba. A nagy jellemre, kiknek példái okunk vagy okulhatnánk. Aztán a tudomány, az irodalom és a művészetek hatalmas alakjaira, a szellem-óriásokra, kik messze túl a haza határain dicsőséget szereztek a nemzetnek, fényt derítettek a magyar névre és alkotásaikban, műveikben élnek közöttünk örökké.

Nemzedékről nemzedékre száll az irántuk való kegyelet kötelessége. Sirjaikat folkeressük a föld bármely zugában, halás érzelmekkel visszük a koszorut fejfájukra. Kivált az egyetem ifjúsága, a haza reménye nem mulasztja el egy évben sem megkoszorozni az elhunyt jelesek sírjait és hazafias beszédekkel rójjá le kegyeletének adóját a megdicsőültek emléke iránt.

Több ez az egyszerű emlékezésnél. A nemzet ifjúsága fogadást tesz, mikor a nagyok sírját látogatja. Fogadást tesz, hogy nyomdokain jár azoknak, kik a hazáért éltek és meg is tudtak érte halni.

— Ne küldd a szolgát akkor a városba, mikor vársz rá. — Hol vannak a gyermekek?

— A mellékszobában. — Jöjjetek ki, kiált a báró. Dada, vedd elő a gyermekeket. — Az öreg asszony és a gyermekek megjelennek.

— Láttalak benneteket az utcáról az ablaknál állani. — Nem szabad az ablakhoz mennetek. Legközelebb a ki az ablaknál fog állani, megverem. Ma nem kaptok vilásgéget.

A gyermekek sírnak. — De kedves férjem! kéri a bárónó. — Hallgas! Mars ki! S vigyék a kutyát is magatokkal!

A báró megrugja a kutyát, mire ez sivitva a gyermekekkel együtt kiszökik. — A bárónó sir.

A szabadsághős leül az íróasztalhoz s jegyzeteket csinál legközelebbi országgyűlési beszédéhez. Irja: „Szabadság, egyenlőség, testvériség! A nép legyen szabad! Szabadságot akarunk az államban és a társadalomban Emberszeretet és humanitás legyen jelszavunk!... — Le a tyranusokkal!”

Drezdában vagyunk, a hetvenes években. Nézzetek csak, mily szép villa van ott az Elbe partján. Gyönyörű szép asszony ül a verandán s mosolyg magában. Előtte nevetve és lármázva viruló gyermekek játszanak. A kertben kocsirobogás hallatszik.

— A papa jön, a papa jön! kiabálnak a gyermekek s rohannak az udvarba, a hosszú utból megérkezett apa elé.

A fiatal anya vidáman követi őket. Az apa kingrik a kocsiból, megöleli örömköny-

Amig az ifjúság meg nem feledkezik a kegyelet virágait ápolni, ne féltjük addig azt a sokat káromolt mai nemzedéket.

Amig elzárandokolunk a mulandóságot jelképező sírokhoz, amig könyvet szentelünk elhunyt rokonaink, barátaink, tanítóink és nagyjaink emlékének, addig megbecsüljük az elköltözötteknek nemcsak anyagi javait, hanem szellemi hagyatékát is, követvén nemes, nagy példákait az életben, honnét ők elszóltattak.

Sok tanúság mellett, sok áldásos fogadásnak magvát rejti a temető, a temetőnek egyetlen biztatása, hogy: föltámadunk.

Belföldi hírek. Magyar Igénben báró Kemény Géza képviselőjelölt vasárnap tartotta meg programbeszédét, számos választó jelenlétében és elenk eljenzés közt. A kolozsvári temetőben nagyszámú válogatott közönség jelenlétében leplezték le Nagy Péter néhai ref. püspök sírmelegét; ott volt báró Kemény Gábor egyházi főgondnok is. — Mezőtúron a képviselőválasztás november 7-én (hétfőn) lesz. — A fiumei munkálato k, melyeket a szabad kikötőnek 1889-ben leendő megszüntetése alkalmából szükségesek, négy millió forintra fognak rugni s már a jövő évben megkezdik. — Szombathely városa lovassági kaszárnyát s kórházat épített, 1.300.000 frtnyi előiránnyal hirdette ki a pályázatot, hat ajánlat érkezett be, a szegedi „Jiraszek és Krausz” céggel kötötték meg a szerződést, 1.117.682 frtért. — A rábaszabályozási zsűlipör egyezség útján oldott meg; a vállalkozó megkapja az államtól munkadíját, de megtéríti a bírói szemle költségeit.

A czeplédi választás. A Komjáthy Béla czeplédi választása ellen beadott kérvényt a képviselőház hatodik bizottsága pénteken tartott ülésén vette tárgyalás alá.

Elnök bejelent, hogy Komjáthy Béla nyilatkozatot adott be, melyben lemond arról, hogy mandatumát védje E nyilatkozatban Komjáthy kijelenti, hogy a kérvény elbírálására, sem direkt, sem indirekt uton nem kíván befolyani, kijelenti tovább, hogy a czeplédi választásra nem folyt be, és így lemond ama törvényes jogáról, hogy a tárgyalásra jogi képviselőt nevezzen.

Elnök konstatalja, hogy a nyilatkozat kellő időben adatván be, az tudomásul vétetik.

Fölvasták a választás ellen beadott kérvényt. E szerint a czeplédi kerületben két

jelölt volt: Komjáthy Béla és Verhovay Gyula.

A választás elnökévé Gubody Ferenc polgármester választotta meg magát jogtalanul és a törvény ellenére. A két választási bizottság elnökei: Makay és Dobos uton utfelelen hirdették, hogy Komjáthy okvetlenül képviselő kell, hogy legyen s e cél elérésére mindenféle erőszakoskodást követett el a Komjáthy-párt.

A választókat legelőször is kirendelt katonasággal felemlítették meg. Katonáságot a választási elnöknek csak nagy szükség esetén szabad használni. Czepléden pedig már kora reggel rendkívül nagy számú katonaság állt az utcákon. Katonai cordont állítottak föl több helyen s a zárvonalon keresztül csak igazolvánnyal bocsátották a választókat. Ez igazolványokkal igen sok visszaélést követett el Hamis igazolványt állítottak ki olyanok számára, a kik Komjáthyra akartak szavazni. Ezenkívül visszaélést követtek el szavazatok bejegyzésénél is. Verhovay Gyulára adott szavazatok Komjáthy javára irattak. A kérvényezők fenytő feljelentést is tettek a választás ügyében, de a törvényszék elutasította őket; mindazáltal vádjaikat fenntartják.

A Verhovay hívei közül a kérvényezők szerint 955-öt megakadályoztak tegerves erővel a szavazásban, 176-ot visszautasítottak jogtalanul és 123 Verhovay-szavazatot Komjáthy javára irtak.

A kérvények és mellékleteinek felolvasása után fölvasták Farkas Sándor és társai czeplédi választóknak a választás védelmére a kérvény ellen Talassy Árpád ügyvéd által beadott nyilatkozatát.

E nyilatkozat sorra veszi a kérvény vádpontjait s ezeket egyenként cáfolja.

Persay Ferenc, a kérvényezők képviselője, kéri a választás megsemmisítését.

Talassy Árpád a választást védő választók képviselője röviden ismétli és összegezi mindazokat, miket írásbeli nyilatkozatukban a választást védő választók fölhoztak.

A védő és vádló képviselő replicája után az elnök az ítéletet a következőkben hirdette ki:

„A 6 ik bíráló bizottság, miután a vizsgálat elrendelésére elégséges támpontok fenn nem forognak, Komjáthy Bélát végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.”

A kaposvári választás. A képviselőház III-ik bíráló bizottsága hétfőn folytatta a sokat emlegetett kaposvári képviselőválasztás ügyének tárgyalását. A választás ellen beadott kérvény tárgyalását a bíráló bizottság október 15-én kezdte meg, de akkor a választás védői a tárgyalás elhalasztását kérték. — A kérvényezők képviselője Dr. Freyer Hugó kimutatta, hogy Körmenynek 28 többsége volt, s hogy ez az eredmény ki ne jöjjön,

s a tábornok vagy ezredes sohasem tudta, vajjon a fenyegetés komoly volt e vagy sem.

Radecky langesze minden egyének kijelölte a maga helyét.

Haynau Radecky hadseregében önálló vezényelet kapott s egy szerfölt néhez feladattal lett megbizva. A hadsereg hátát kellett fedeznie, a fegyverben álló olasz népet féken tartani, az összeköttetést a hadsereggel fenn tartani s mindezt horvát ezredekkel, melyek nek semmi különösebb kedvük nem volt harcolni. Haynau halálmegvetése, határozottsága és kegyetlensége volt csak egyedül képes e feladat megoldására. A „brecciai hyána”, a mint őt Európa nevezte, fényesen betöltötte küldetését.

Alig mult el néhány hét azután, hogy Paskievics jelentette: „Magyarország felséged lábai előtt fekszik”, midőn egy tábornoki tanácsot hívtak össze Bécsben, hogy ama kérdés felett döntsenek, vajjon a leigázott Magyarországot szigorú represzáliákkal büntessék-e, vagy pedig szelid bánásmóddal engeszteljék ki a népet, Haynau kijelentette, hogy a tábornoki tanácsban részt nem vehet, mivel Magyarországon való jelenléte nélkülözhetetlen, mindazáltal előre is alveti magát a tábornoki tanács határozatának. Egyedül Schlick gróf emelt szót a tábornoki tanácsban Magyarország kiengesztelése mellett, szelid kormányzat által; a többiek mind a véres megtorlás mellett nyilatkoztak, hogy a forradalmi szellemet teljesen kiirtsák. Így történt, hogy október hatodikán a magyar tábornokokat kivégezték.

A hatás, melyet e vérbíróság Európára gyakorolt, borzasztó volt. Az egész civilizált Európa rettenetesen elítélte Asztriát, ugy,

*) Tisza Kálmán is.

támadtak. —
 oyle Mariotte,
 evet ki ne os-
 kitnő férfai
 mford, Davy,
 nem voltak-e
 tudományak
 egy az már
 os alapokon

a természet-
 abb folytatta
 zést. Hanem
 teljes siker
 esről nem is
 alán, mint a
 m is lesz, már
 ó dicsőseget,
 ónek s mene-
 k.

ő főleg abban
 érdem, hogy
 zászásokat egy-
 nek hozzáfer-
 hogy az el-
 alkalmazva a
 esolatosan a
 erők és ter-
 eretek által,
 zlekedést, a
 s a hadvise-
 kítja lassan
 en minden-
 dolkozók és
 meggyőződés,
 ant értékü
 bírnak, min-
 s korunk-
 ló írók sok-
 erkölcste-

z Ignacz.

apjának elő-
 nye volt a
 egyenruhás
 tehető kö-
 oz. Az idő
 a mennyi-
 ábrándos
 ros felett,
 en történt
 menet. —
 faklya lo-
 ek harci
 izzett fe-
 ezük fel,
 alig volt
 alkalommal
 tartása, a
 Pál tá-
 reszével

den sir ki
 Mután al-
 gondos-
 Kósa s a
 je tartott
 zött al-
 hogy ha
 eik sirját
 zet felke-
 t ha sza-
 oszoruzni
 Deb-
 okkal? !
 e tény,
 es volna,
 es guny-
 mondván,
 gnyol-
 a kigu-
 metető

amai —
 zettek el,
 stáknak,
 rült ezen
 tani, ak-
 Beszedet
 A beszéd
 ózat" —ot,
 legma-
 örög-tü-
 nagyobb
 mellett

zenkívül
 kath. te-
 lek és a
 ngerben
 halottak
 5 tömeg
 este fel-
 alkalmat
 posokat,
 gyer-
 olt ott
 falain
 ér két
 a cse-
 léget s

benn a fulladásig megtelt kápolnában felhang-
 zik a kegyeletes ünnepen szokásos ének. Főt.
 Szakszó Rezső kispópost és kanonok-plebánus
 fényes segédlettel mondott misét az elhunytak
 lelkiüdvéért. A sirok közül legdiszesebbek vol-
 tak a következők: a Pusztay család sirja.
 Geréby, Szvetics, Knoll, Petrysin, Papp, Götl
 stb. családok temetkezési helyei. Blaha Lujza
 kegyelete ismét meglátszott az elhunyt Blaha
 karmester sirján, melyet szintén Boránd György
 díszített fel. — A kápolna melletti sir, mely
 Huzly Károly prépost-plebánus hamvait fedi
 egyszerű, de csinos kereszt világította meg. A
 Rickl család egyszerű fényel díszített sírbolt-
 jához a nagy tolongás miatt nem lehet férni
 sem. Már d. u. 4 órájában jelentek meg a
 a színtársulat kardalnokai, a solisták közül
 Haday, Bognár, Hegyesivel, hogy leróvják ke-
 gyeletük adóját itt nyugvó pályatársaik sirjai-
 nál Sajó Endre sirja épen középen van. Ennél
 Orbán Árpád karmester vezetésével mellett el-
 énekelték a „Mért oly boros?" és
 „Eltávoztál, örökre hát!" gyászdalokat, melye-
 ket nagyszámú közönség hallgatott meg. A
 világítás csaknem kilenc óráig tartott, s az
 alatt folyvást nagyszámú tömeg hullámlott a
 keskeny utakon. A református temetőben is
 kezd szokássá válni a nov. 1. sírlátogatás ke-
 gyeletes szokása. A czepléd-utcai sírkertben
 Patay István, a feledhetlen emlékü orsz. gyül.
 képviselő sirja volt igen díszes. — Ma d. e.
 kilenc órákor nagy requiem volt a katolikus
 templomban, mely alkalommal Fót. Szakszó
 Rezső pr. kanonok fényes segédlettel mondott
 misét a meghaltak lelkiüdvéért.

* **Megdőböntő öngyilkosok** tartja igaz-
 tottságban H-H a d h á z városát. Munká-
 csi Máttyás, városi lelvártárnok, azelőtt a deb-
 reczeni m. kir. törvényszék hivatalnokai, kinek
 itt is számos ösmerőse van, tegnap du-
 pisztolylyal főbelőtte magát s azonnal meghalt. Még rémitőbbé te-
 szí az 58 éves, sok tagu és immár gyámoltal-
 anul maradt családdal rendelkező férfi öngyilkosságát ennek oka, a melyet egy tisztár-
 sához intézett levelben világosan megjelöl. E
 level szerint H a d h á z i Endre polgármester
 ennek az oka; „egyedül ő" mondja a level
 ki az elhunytat „az 1884-iki tisztújítás, de
 kivált az utolsó képviselő-választás óta"
 ellenséges magaviseletével elkeserítette és a
 halálba üzte. Elborzad az ember és szinte kér-
 di Istentől és embertől, hogy van e még bü-
 ntető igazság ott, a hol a hatalmas hol
 bünbe és gyalázatba, — hol pedig mint ezut-
 tal is — rémitő halálba üldözi azokat, akik a
 hazát önállón és saját meggyőződésük szerint
 merik szeretni! H-Hadházon, (a mint levele-
 zőnk írja) óriási az igazgatósság. Nem tudjuk,
 tétetik-e vizsgálat tárgyává a hadházi ese-
 r, a melynek vértőcsájával nagyon találhatna
 megírni a mostani corumpált és bü-
 nös kormány-a era történetét.
 De ha az emberek igazsága tetlen is maradna,
 a mindenható, kit az elhunyt bosszúállásra
 hív fel utolsó levelének egy részében, nem
 sokáig késik sujtóló kezével! Gyönyörűen ké-
 szítették elő azt a kormányparti többséget, az
 igaz! Somogy mellé szépen sorakozik Hajdu-
 megye, a hol az orsz. gy. képviselő alakbába
 belöttek, a különben győztes ellenzék jelöltjét
 vasra veréssel fenyegették és az ősz hazafit
 pedig, ki az ellenzéknek volt híve — ha-
 lába kergették. Eljen hát Tisza Kálmán, a
 kinek mindez — dicsőségére történt!

* **Színház** A musor egy idő óta igen
 primitív, az előadások lazák. Szombaton „Uff
 király" ment, mely másodsor is azért
 hagyta hidegen a közönséget, mivel a cím-
 szerep személyesítőjének nincs elég kedélye
 és élénksége Vasárnap „Viola" ment Had-
 dai egy szép dalával s a címszerepben Mán-
 dokival Dobó elég jó némely operette-alak-
 ban, vagy vigjátéki kórikus szerepekben, de
 éppen a magyar typosok (Nyuzó, vén bakas-
 csos, pusztá bíró sat) nem valók nekik. Eze-
 ket Bognár és Püspöki közt kell
 megosztani, kik az ilyen szerepekben jóiú,
 magyaros humort tanúsítanak Kedden nov. 1-én
 játa (a mint már írtuk) az elmaradhatlan
 „Molnár és gyermeke", melyben Zilay valós-
 ságban Hamlet-ruhában játszott a szerelmes
 molnár legényt, a színpalak közt játszó fuvola
 pedig egyszerű cizorgó szószerűen hason-
 lított. Ez estén a zenekar, a „Koroná"-ban
 tartott koncertje miatt — nem működött.
 Tegnap ment — lehetőleg primitív előadás-
 ban — a „Vén bakancsos és fia a huszár."
 Vedress Gyula érdemel említést, ki hét-
 fón a molnár szerepében, kedden a korcsmá-
 roseban — tehát bizonyos tekintetben hasonló
 szerepekben — lépett föl s még is különbéle,
 igen sikerült alakításokat mutatott be. A
 Rónaszéki pompás Friczije ezuttal is
 falrengető kacaját, tapsot és kihívásokat ered-
 ményezett Közönség szombaton, vasárnap és
 hétfőn közepes számmal, tegnap igen csekély.

* **Több rendbeli felszólalást** vettünk. Egy

színházlátogató kikel az ellen, hogy a színész-
 nök, sőt a színészek is perczelig tapsoltatták
 és kiabáltatták magukat, mielőtt megjelené-
 nek vagy a kívánt részletet megismételnék.
 Az ilyen, a közönség iránt csekély figyelmet
 tanúsító szereplőket ezentul névszerint fogjuk
 megemlíteni.

Több színház-látogató és bérlő arról ér-
 tesít, hogy mikor a 80. kros támlászekek elő-
 fogynak, a pénztárnoknál 1 frtos helyekre ad-
 jegeket. Miután — a felszólalók szerint —
 delikát dolog 20 kr ajándékot elfo-
 fogadni, czelszerűbb lenne az olcsóbb helyára-
 kat kiterjeszteni legalább tíz sorra. A debre-
 czeni színházi publikum legnagyobb része
 ezeket a 80 kros támlászekeket szokta
 meg.

A harmadik felszólalás az, hogy az elő-
 adásokat páholyokban hallgató színésznők né-
 melyike, hangos és zavaró társalgásokat folyt-
 látogatóival. A szegedi színházban szabá-
 lyul van kiírva hogy a páholyokban egy szin-
 tarsulati tag sem foglalhat öt percznél tovább
 tartó látogatást, a közönség köréből.

* **Uff király** "nak mára hirdették
 előadása Margó Czélia betegsége miatt ma-
 radt el helyette. „Egy szegény ifjú
 története" adatik. „Uff király" pedig
 penteken kerül színi Szombaton a „Köny-
 nyelmű leány" adatik, a címszerep-
 ben Margó Czéliával; a „Rokolyás bí-
 ró"-ból már megkezdődtek a próbák s e
 darab vasárnap kerül első ízben színre.

* **Helyi termék** Dr. Öreg János, főiskol-
 lánk jeles tanára, a m. tud. akadémia levelező
 tagja, új könyvet adott ki, melyre a megren-
 delési felhívás következőleg hangzik: „E r-
 kölciség szabaddakarat nél-
 küli", című munkám épen most került ki a
 sajtó alól: ennélfogva tisztelettel kérem Ura-
 ságodat annak szives megrendelésére. A mű
 azon igazságot igyekszik bebizonyítani, hogy
 az emberi cselekményekben épen oly törvé-
 nyes rend uralkodik, mint a természet egyéb
 tüneményeiben. Es ez nem is lehet máskép,
 mert hiszen az emberi akarat is a természet
 egyik tüneménye. Azon törekvés tehát, mely
 az akarat által létrehozott cselekményeket a
 természetben általánosan elismert ok és oko-
 zati egybefüggés urala alá kivonni akarta,
 csakis a dolog félreértésén s azon téves fel-
 ógáson alapulhatott, a mely szerint szabad akarat
 nélkül erkölcsiség sem lehetne. Művem az
 akarat tüneményeinek életteni lefolyása s a
 moral-statistika alapján kimutatja, hogy az
 akarat indító okai által kötvé van; de egyut-
 tal az erkölcsi fogalmakat, az erényt és bűnt,
 a jutalmazást és büntetést is egy magyarázza,
 hogy azok ezen fel fogás mellett is lehetsé-
 sek. Midőn tehát az akaratot a maga valódi
 mivótában mutatja be: ugyanakkor gondos-
 kodik arról is, hogy eddig táplált erkölcsi
 fogalmainkat ne csak alá ne assa, hanem azo-
 kat, helyes alapot vetve számukra még in-
 kább megszilárdítsa. Ajánlásul szabad legyen
 még azt is felhoznom, hogy bár könyvem böl-
 cseleti kérdéseket tárgyal, de azért oly nyel-
 ven van írva, hogy azt nemcsak a szakember,
 hanem bármely művelt egyén is könnyen meg-
 értheti. Tartalma 11 nyomatott iv: ára 1 frt.
 20 kr, melynek előzetes beklődése esetén a
 megrendelők bérmentve kapják. A megrende-
 lés akár egyenesen a szerzőnél, akár ifj.
 Csáthy Károly könyvtárusnál tehető." Deb-
 reczen, 1887. november 1. Dr. Öreg János.

* **A tornaegylet köréből** A
 debreczeni torna-egyletnek önálló férfiakból
 alakult csoportja f. hó 5-én ezen szombaton,
 este 6 órákor tartja a főiskola tornateremben
 alakuló közgyűlést. Tárty: tisztújítás, bec-
 sület-bírósság választása, atletikai működés meg-
 kezdésének megbeszélése.

* **A városi ménes részére**
 350 frt évi bérösszegét egy Mont-Gibello no-
 nius 2 nevű, 3 1/2 éves ménlovat bérelt a város.
 E ló családja a következő: apja Mont Gi-
 bello angol telivér, — nagypapja Forbiden
 Fruit angol telivér, — anyja Nonius 2, nagy-
 anyja Nonius 53. A másik bérelt mén, mely az
 idén is meghagytott, bábolnai Revolver-nónius.

* **A városi dalárda elváltása**
 zenedétől hétfőn este tényleg megtörtént. A
 mondott napon, este 8 órákor, a dalárda tag-
 jai az egyleti zászólattal, Lengyel Imre dísz
 elnök és Márk Endre elnök vezetésével, a
 zenedéből az iparoskör helyiségebe vonul-
 tak, hol Szepessy Gusztáv és Serly Ede elő-
 kök fogadták őket a legnagyobb szíveséggel.
 Serly Ede üdvözlő beszédet intézett a dalár-
 da tagjaihoz mire Márk Endre válaszolt. A
 dalárda párdát elénekeltén, az iparoskör
 elnökségének felszólítására az egész társaság
 Kainráth-féle vendéglőbe vonult, hol vidám es-
 tét töltöttek, számos poharat ürítve a két egy-
 let testvérülésére.

* **Ismerkedési estély**. A f.
 hó 5-én szombaton tartandó torna egyleti
 alakuló gyűlés után **tornász ismerkedési es-
 tely tartatják** a „Bika" kis étteremben, melyre
 a tagok ezennel meghívottak. Kezdet: fél 9
 óra este. Zenész: Magyarai testvérek. Debr.
 1887. nov. 2. Elnökség.

* **Uj tanár a városi főreál-
 iskolánál** A város által fenntartott fő-
 reálisiskolában a meenyiségét és mertani rajz
 tanszékére ideiglenes minőségben Grün-
 vald Miksa okleveles tanár alkalmazta-
 tott, ki előzőt a nagyváradi főreálisiskolában,
 még előbb pedig 3 és fél évig a budapesti
 tanárképző intézet gyakorló gymnásiumánál
 működött.

* **Viharos megyei gyűlés**. —
 Nyiregháza viharos megyei gyűlés volt Az

országgyűlési képviselővé megválasztott Mikecz
 János helyett első aljegyzővé a megyei közön-
 ség Vidovich Lászlót öhajította megválasztani,
 ki sor szerint is mint 2. aljegyző következett
 ez állásra. A főispán és az általa kinevezett
 bizottság tagjai mellözven őt, a
 közgyűlés nem választott inkább senkit sem
 hogy a bizottság által ajánlottak közül vá-
 laszson. Kénytelen volt a főispán ily körül-
 mények közt Angyalosy Pál kisvárdai segéd-
 szolgabíró nevezni ki. — Az egész megye
 közönségét felháborító ezen önkényes eljárás
 a követválasztás utójátéka volt. A főispán
 által egyhangulán megválasztott Angyalosy
 Pál azonban nem fogadta el a kinevezést.

* **Mulatságok katalógus** Egy
 zeneműkereskedés katalógusában, a melynek
 írja egy csepp figyelmet sem fordított a pon-
 tázásra, a következő mulatságos dolgokat ol-
 vassuk: Ezt a kerek erdőt járom én négy
 kézre — Oh mint imádlak 70 krért. — Ott
 az ellen, dörg az ágyu begedű kísérettel. —
 Oh nyujts balzsamot nagy orchester számára.
 — Mind mind mind tied mit adhatok 50 krért.
 — Talpra magyar hi a haza vonóskisérrettel.
 — Mi a magyar most? — Vegyes kar zon-
 gora kísérettel. — Hűvös börtönöm ölen ke-
 sergek szoló Viola-val. — Vegyetek hát el
 lantom 60 krért. — Mi szép vagy edesem fu-
 volával — Ós Buda gyermeke fel szaporán
 zongorára — Halkan esd a csendes éjben 25
 krért. — Vészes a kék szem pillantása férfi
 karra. — Ide temessetek zongorára két hege-
 dűvel.

* **Szilágysági vasút**. A vasuti
 forgalmi személyzet a napokban osztott szét
 az egész szilágysági vasuton. Az igazgatóság
 zihali gyűlése nov. 4-re kérelmezte a pálya
 megnyitását a kormánynál, azonban a közeli
 idők járása nemcsak a munka előhaladását
 akasztotta meg, de őt sokban visszavetette
 úgy hogy Ballán innen vonatok nem közle-
 kedhének. A Szilágyságban ugyanis hosszas
 eszések után okt. hó 18-án crős havazás
 volt elannyira, hogy másnap reggel szép fe-
 hér hólepellet volt borítva a táj. Az intéző
 körök szerint jó lesz, ha a megnyitás decem-
 berben megtörténhetik.

* **Gyászjelentés**. Kutasi Imre
 könyvnyomda személyzete, mely fájdalommal
 tudatja korán elhunyt pályatársuk Tóth La-
 jos betűszedőnek, f. é. nov. hó 1-én, délután
 5 órákor, hét havi szenvedés után, életének
 18-ik évében történt elhunytát. — A meg-
 boldogultnak földi részei, e hó 3-án 2 órákor
 fogtak a Csillag-utcai 2666-ik számú ház-
 tól, a ref. egyház szertartása szerint a
 czepléd-utcai sírkertben örök nyugalomra
 tetetni. — Mely végtiszességételre a meg-
 boldogultnak pályatársait és a nagyérdemű
 közönséget, tisztelettel meghívja. Debrecz n.
 1887. nov. hó 2. Béke lengjen a korán el-
 hunyt ifjú porai felett!

* **Meghívó** A debreczeni dalegylet
 f. november hó 5-én a Bika vendéglő étter-
 mben dal-és zene-estét rendez, melyre az
 érdeklődő művelt közönség tisztelettel meghi-
 vatik. Tagok szabadjegyeiket használhatják.
 Nem tagok részére beletéti díj személynként
 40 kr. Kezdeté esti 8 órákor Márk Endre
 elnök.

* **A mérges gombák ártalmat-
 lanná tétele** tekintetében dr. Gautier a gazd-
 asszonyokra nézve fontos feledézt tett. A
 nevezett francia egészségügyi tanácsos szer-
 rint a mérges gombákat két óra hosszágig oly
 vízben kell áztatni melybe minden literre
 evő kanal ezetát vagy ugyanannyi konyhasót
 öntöttünk Ezután a gombákat ki kell mosni
 és felőráig vízben főni hagyni, erre ismét
 tiszta vízben kimosni és megszáritani Ily el-
 járás után a mérges gombák ép úgy használ-
 hatók, mint bármely más gombák. Az ekként
 kezelt mérges gombából Gautier család
 jával többször evett és semmi bajuk sem
 lett.

* **A takarmány szószáról**.
 Ha a mostoha időjárás következtében pené-
 szes takarmányt hordtunk be, igen czelszerű
 nek bizonyult 1 mmásza romlott takarmányra
 1/4-1/2 kiló sót egyenletesen elhinteni; ez ál-
 tal a penészgomba kepződése akadályoztatik,
 és a takarmány úgy zere, valamint táptértéke
 sokat nyer. Gondos gazdák mindig meglocsol-
 ják a szénát gyenge só-oldatu vízzel, ennek
 következtében sokkal kevésbé lesz poros.

* **Cseh János** aljatorvos lakását a
 Hortobágyról régi városi lakásába helyezte át.

* **Találtatott** egy Erdős János
 nevére kiállított honvéd katonakönyv. Tulajdo-
 nosa a III-ik kerület kapitányságánál átvetheti

* **Piaczi árak**. 1887. november hó 1-én
 megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza	6 50—6,25—6,00
1 „ Kétszeres	5,20—5,10—5,00
1 „ Rozs	4 80—4 60—4 50
1 „ Árpa	4,60—4,50—4,40
1 „ Zab	4,60—4,50—4,40
1 „ Tengeri uj	4,60—4,50—4,40
1 „ Köles	5,00—4,75—4,50
1 Zsák Burgonya	1,20
100 hg Szalonna	56,00 55.-- — 54,00
100 hg Háj	50,00 49,00 — 48,00

Közgazdaság.
Gabnaárak (Budapesti terménytőzsde
 október 31.) Buza tavaszra 7,29—7,30
 Buza őszre 7.—7,04 frt. —
 — Tengeri 1888 jul.—augra — — —
 — máj.—juniusra 5,71—5,73 frton. —
 Zab őszre 5,29—5,31 frton. — Káposz-
 tarepcze augusztus— szeptemberre — —
 —, frton.

— **Sörtésvásár**. A kőbányai sörtéskeresk.
 csarnok távirata. Okt. 31. Az üzlet vált, magy.
 urasági öreg nehéz 44.—45. frtig magy. uras.
 fiatal nehéz 46,50—47.—48. frtig, magy. urasági
 fiatal közép 47.—47,50 frtig, magy. uras.
 fiatal könnyű 47,50—47.—48. frtig, magy. uras-
 datt nehéz 44.—44,50 frtig, magy. szedett
 közép 45.—45,50 frtig, magy. szedett könnyű
 43,50—45.—46. frtig, romániai bakonyi átme-
 neti nehéz —.—.—.—.— frtig, rom. bakonyi át-
 meteti közép —.—.—.—.— frtig, romániai ba-
 konyi átmeteti könnyű —.—.—.—.— frtig, rom.
 átmeteti eredeti közép —.—.—.—.— frtig szerb.
 átmeteti nehéz 44.—44,50 frtig szerb. átme-
 neti közép 43,50—44.—45. frtig, átmeteti
 könnyű 41.—42.—43. frt. hízó a vasutól má-
 zsálva —.—.—.—.— frtig, hízó 1 éves élősuly-
 ban 44.—46 frtig hízó két éves élősulyban
 (makkos) —.—.—.—.— frtig, öreg makkos sor-
 tés élősulyban, 46% levonása —.—.—.—.— fr-
 tig. Az árak hízalát sörtésknél pároskint 45
 kgl. 1%-os levonással métermázsánkint ér-
 tendők. Romániai és szerbiai sörtés-knél, me-
 melyek mint átmetetiek, adatt k el, a vevőnek
 páronkint 4 forint aranyban v m fejében meg-
 térítettik.

Sörtéslétszám. okt. 28-án volt
 készlet 82,262 okt. — 29-én érkezett 2384
 elszállítatott 998 Maradt készletben okt 30-án
 82,684 drb.

Apró cseprő.
 A tőzsdén.
 — Képzalje, ez a P. tolvajnak neve-
 zett!
 — S mit szokott ön ilyen esetekben
 tenni?
 — Elhamarokodta.
 Két ur a hűvös hullámok hátán ringató-
 magát: egyszerre össztalálkoznak.
 — Ah, ön az kedves barátom? Jó, hogy
 találkozom önnel! Meg akartam hivni holnap
 estére hozzánk. Felességem szívesen látja.
 — Köszönöm s elfogadom Milyen toilet-
 teben? Tán frakkban?
 — Ments isten! Jöjjön ugy, a mint
 van!
 — A jóragasztó.
 — Kérem uram en tegnap vettem ön-
 nél egy üveg hideg folyékony ragasztóanyagot, ha-
 nem a dugót teljességgel lehetetlen kihuzni az
 üvegből.
 — No lássa, éppen ebben mutatkozik az
 enyv jósága, hogy meg magát az üveget is
 egy összeragasztja. — Ha a dugót ki lehetne
 huzni az üvegből, — akkor az enyv nem
 volna jó
 — Elővigyázat
 — Ön öt párbajkihívást kapott?
 — Igen.
 — Elfogadja azokat?
 — Hogy is ne, majd agyonlovetem ma-
 gamat! Egyszer kétszer csak megjárna, de
 ötször... nem!
 — Baráttanács.
 Kedves barátom, mielőtt megházasod-
 nál, gondolkozzál meg egyszer a dolog fölött,
 vess össze minden körülményt és ne házasod-
 jál meg semmi körülmények között sem!
 — Mitteremtett az Isten rossz-
 szul?
 — Az isten mindent jól teremtett, —
 mondá egykor ebéd közben a trefás Laczi
 bácsi, csak a sárga-répat hibázta el.
 — Hogy-hogy? — kérdik a jelen-
 levők.
 — Csak úgy, hogy alul kellett volna a
 vastagát teremteni, hogy a kihuzásnál mind
 belül törne, — volt a válasz
 — Nekem rossz néven veszik sokan — ugy-
 mond b Eötvös József — hogy az arisztokra-
 tákat nem tisztelem eléggé és ámbár körük-
 ben születtem, hozzájuk semmi rokonszenvet
 nem érezek
 Furesa vad.
 Vajjon a folyó vízének azon részét, mely
 a nap sugaraiban csillog, mely józan ember
 tartja a többinél különben? Elismeryék elő-
 nyös helyzetét s megengedjük, hogy szebbnek
 látszik, de a ragyogás, melyet egyedül hely-
 zetének köszön, miben változtatja meg termé-
 szetét?
 S miért tisztelném a hiu csillogást, mely
 rövid idő múlva máshol fog látszani és mely
 által az egyes habocska a külső fényen kívül
 nem nyerne meg annyit sem, hogy a nap fé-
 nyétől áthatva melegebbé váljanak?
 — Minden eszméjét az időnek megismerni,
 elméletben és alkalmazásban megismélni; de
 mindent a haza körülményeire, a nemzet csa-
 ládus hajlamaival alkalmazottan honosítani:
 ez a nemzeti bölcs jelszava.
 Imre S.
SZEKESZTŐI POSTA
 Baranyai. Egyik vers sem tii meg a közölhető-
 ség mértékét.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ
 Holnap, csütörtökön, 1887. novem-
 ber 3-án Halmainé Emma első fellépéséi
 betegsége után:
KIS MENYECSKE.
 Lecq nagy operetteje.
 Felelős szerkesztő Gáspár Imre
 Kisbó Kutasi Imre

TELJES KONYHAFELSZERELÉSEK.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy teljesen felszerelt **vas-üzletben** minden e szakmába vágó cikkek kis és nagymennyiségben mérsékelt árban kaphatók.

Ajánlom a téli időnyre legfinomabb öntési **vaskemenczém**et fa- és kőszén-fűtésre, ugy Friedlandi szabályozható **kőszén-kemenczém**et, **fatartó- és kőszén-tartókat**, **kemencze-előkét**, simított vaslemezből lügrozva, szebbnél szebb festéssel kiállítva, ugy tüzi szereimet is, továbbá páratlan jószág budapesti mintára készült igen szép és erős kiállítási **asztalkonyháimat** és **takaréktűzhelyeim**et, melyek nálam mindig nagy választékban kaphatók. melyekből párnap alatt bárkinek tetésére szerintit **Budapestről** jött ki-tűző munkáju lakatosommal készítették.

Virág fűrészmunka kedvelőknek ajánlom mindenféle vasalási részeket sárgarézéből, u. m.: szekrényláb, akasztó fogantyú, rézsarok, zár stb. stb., — továbbá kifűrészelendő **fatáblákat** (lith. Vorlagen) **nyomattal**, melyekből különbféle tárgyakat, u. m.: képrámát, tentatartót, névjegyartót, kalitkát, szóval vagy ötven-féle tárgyat lehet ki-fűrészelni és azt a vele kapott rajz szerint összeállíthatni.

Ajánlom továbbá sok más egyéb különleges cikkeimet.

Tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő,

Nagytemplom-tér, Komlóssy-ház.

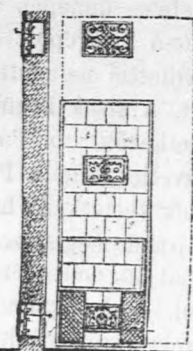
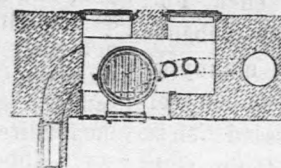
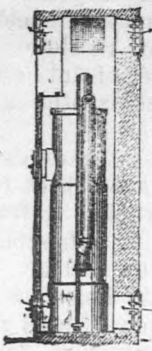
Gazdasági cikkek és legfin. asztalos és ács-szerszámok.

Öntött vaskemenczék, tűzhelyek.

Nickel-épület és butorvasalás.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:

VII. ker. alsó erdő-sor

3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zártalan, önmagukat felhuzó **zárredőnyeit**

hullámzott aczélemenzből; továbbá szabadalmazott Blazieok- és Brecka-féle **töltő és szel- lőzetési**

kályháit;

valamint

központi-fűtési berendezéseit.

Saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építm- nyeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztet és nélkül, igen czélszerűen alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. épületi-, mű- és szerkezeti lakatos munkáit, téglá és vakolat — felhuzó gépeit kovácsolt vasból.

Mintakártyák és költségve- tesék, ingyen és bérmentve.

Legfinomabb angol, ana- nász, jamaikai rumot, Csá- szár keverék, Souchong, Peccó virág theát, — angol theasüteményeket,

Francia és magyar pez- gő borokat, finom francia és magyar cognacot, vala- mint

Ementhali, Grói, Par- mai, Eidami, Imperial saj-

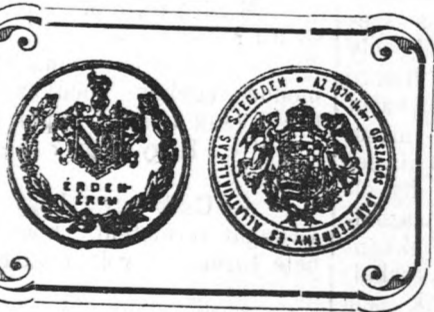
tokat, friss őszi Liptói juh- turót,

Mocca, arany Jáva, Cuba és Gyöngy kávékat (minden kávé-fajból kapható naponta, azonnal frissen pergelve),

ajánl

Rickl József Zelmos
Debreczen.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutá- nyosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közlések.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

KITÜNTETÉS
SZEGED
érdem éremmel
1876.

KITÜNTETÉS
LONDON.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉVÁR
ezüstérem 1879

Díszoklevél
1871-ben.